

njegov posamezni član. Brž ko pa nekdo piše pod svojim lastnim imenom, že stoji pod udarom strogih besedi iz odgovora v *Delu*. Kdo torej sme pisati? Ker je bila splošna nevzdržnost tega dela odgovora dovolj dokazana že v 276. št. *Naših razgledov*, se omejimo na vprašanje; kdo pa naj bi pisal o problemih, ki zadevajo ureditev našega življenjskega prostora?

Vprašanja, ki smo jih zgoraj našteli, zadevajo najrazličnejša področja in kaj več izvedeti o njih iz ust tistih, ki se z njimi ukvarjajo, ne bi želeli samo strokovnjaki ostalih vej, ki čedalje bolj teže k sodelovanju, ampak tudi najširša javnost. To zanimanje izpodbija tudi ugovore, da spadajo takšni članki zgolj v strokovne revije. Izkušnje našega revialnega tiska v zadnjih letih namreč kažejo, da strokovni članki s splošno kulturno vrednostjo (izvzeti so seveda povsem strokovni članki in poročila, ki pa marsikdaj še v strokovnem tisku ne najdejo prostora) najlaže najdejo zainteresirane bravce ravno v periodičnem in — če bi bil na višji ravni — dnevnem tisku. Koliko zanimiveje bi bilo npr. prebrati članek o načrtih in pripravljanih delih za novo gorenjsko cesto, ki bi ga strokovno neoporečno in z zanesljivimi podatki napisal gradbeni inženir, pa četudi v sodelovanju z novinarjem, kot pa približne, površne in laične opise poklicnih novinarjev, ki so danes tu, jutri tam in ki iz njihovih prispevkov na dveh straneh *Dela* ne izveš prav ničesar. In koliko bi lahko koristila rubrika, ki bi npr. vsak teden enkrat vzgajala bravce k spoštovanju kulturne dediščine in varovanju naše pokrajine.

Vse kaže, da nam torej, kar zadeva prepričevanje s tiskom, ostaja na izbiri samo dvoje: ali najširša, z vseh strani strokovno podprta javna razprava in stalno, odkrito obveščanje bravca ali pa življenjska modrost med našimi bratskimi narodi dobro znanega pregovora: »*Veži konja, kako aga kaže!*«

Janez Lajovic

ZAPIS K ČLANKU O »URBANISTIČNI REVOLUCIJI« V LJUBLJANI

(Zakaj ne bi že vendar enkrat pričeli z urejevalnimi deli na osnovi dokončnih analiz in projektov, s čistimi, jasnimi računi in s popolnoma odkritimi kartami? je zapisal tov. Janez Lajovic.)

Razvoj socializma, razvoj gospodarstva, družbenih služb, skladnost razvoja vsega družbenega dogajanja so odvisni v precejšnji meri od načina in metod planiranja. Metode in načini planiranja — projektiranja razvoja — morajo biti usklajeni z razvitostjo naših današnjih proizvodjalnih sil in z razvitostjo duhovne in tehnične kulture.

Povojni razvoj naše družbe, rast proizvodjalnih sil in rast novih oblik družbenega upravljanja so bili zelo intenzivni in razgibani, a naše planiranje in projektiranje tega razvoja ni dohitevalo in ni doseglo potrebne točnosti. Zato je bilo ustanovljenih več zavodov in inštitutov, ki izdelujejo analize in projekte za vsa področja našega družbenega dogajanja.

Dne 25. maja je bila odprta razstava delnega urbanističnega programa občine Ljubljana-Center v prostorih obnovljenega magistrata. To je le del ce-

lote urbanističnega programa Ljubljane, ki ga je izdelal Zavod za urbanizem v času od svoje ustanovitve leta 1960 po naročilu mestnih občin in mestnega sveta.

Ta regulacijski načrt centra mesta — teritorija občine Center — na osnovi obširnih analiz projektira predvsem urejanje prometa in namembnost posameznih predelov občine za 50-letno razdobje. Program bo po temeljiti diskusiji in dopolnilnih predlogih strokovnih družbenih organizacij in državljanov dopolnjen in bo ponovno vsakih 5 let analiziran in dopolnjevan z ozirom na nepredvidene spremembe v hitrem razvoju mesta.

Ta program razvoja upošteva vse dosedanje spremembe in rekonstrukcije mesta in omogoča nadaljnjo načrtno izgradnjo mesta in izdelavo usklajenih zazidalnih načrtov.

Obstoji samo bojazen in ne samo bojazen, tudi dejstvo, kar se kaže po dosedanjih vpisih v knjigo na razstavi (kamor je eden od obiskovalcev nalepil kompletni članek tov. Lajovica), da se bo vsa diskusija posameznih strokovnjakov omejila na žigosanje preteklih napak, pri zahtevi po lastnih konstruktivnih predlogih in dopolnitvah te analize bodo pa umolknili. Zakaj mnogo laže je biti kritik kot pa ustvarjalec.

Najlaže je kritizirati, da se troši naš skupni denar za zidanje Potemkinovih vasi sredi Ljubljane, da so pa komunalne ureditve, socialne in zdravstvene ustanove (splošna bolnica, onkološka klinika, mladinski domovi, domovi za starce) na presenetljivo nizki stopnji.

Ravno pri odločitvi za izgradnjo podvozov v današnji obliki so bili ti momenti odločilni, da ostaja v prvem razdobju več sredstev za dejavnosti, ki so na presenetljivo nizki stopnji, in da se bo lahko prometno urejanje raztegnilo na 50-letno razdobje, čeprav sem bil tudi sam absoluten pristaš poglobitve železnice iz perspektivnih urbanističnih vidikov. Zato se tudi že letos lahko pričinja gradnja nove ljubljanske bolnice, dom za starce in druge komunalne ureditve.

S tem dopisom bi želel doseči le eno:

Spodbuditi urbanistične strokovnjake h konstruktivnemu sodelovanju, k izmenjavi mnenj med arhitekti, ekonomisti, umetnostnimi zgodovinarji, gradbeniki, projektanti in stanovanjskimi graditelji. Dejstvo je, da potrebnih analiz — urbanističnega programa občine Center in mesta prej nismo imeli končanih. Danes so analize strokovnjakom, strokovnim društvom in javnosti predložene. Kolikor bodo našla strokovna društva skupna, utemeljena enotna stališča, bodo tudi odgovorni forumi argumentirane predloge sprejeli.

Ing. Dušan Sodnik